

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 ар. (20 кор.)
на пів року . . . 5 ар. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-50 ар. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9. ул. Коперника (Ліндого ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсманя.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надіслам» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Хмарний небосклин парламентарий.

(X) Скоро лише зібрала ся рада державна 18. с. м. на весняну сесию, запитував Шенерериянець Герцог президента, для чого так довго тривала великодна перерва і виступив з докорами, що тим способом марнує ся багато часу, а рада державна не може нічого успішного вдіяти. Годі дивувати ся Герцогови, що в своїй тевтонській загорілості не признає рівного права до святкованя також тим послам, що придержують ся юліанського календаря, бо у него очевидно extra Germaniam non est vita. Алеж вже що найменше неумісні були докори про марнованє часу як-раз з того сторонництва, що викликає безнастанні галабурди і тим спиняє всяку успішну роботу. Всеж таки здавало ся, що після такого докору президія посольської палати подбає, щоби тепер пильно відбували ся засідання. Тимчасом ледво зібрала ся посольська палата по тритижневій майже перерві і відбула засідання в четвер і п'ятницю, а вже президент призначив знов триденну перерву. Таке поступованє тим більше загадочне, що послы ледви що вернули з дому і не мають такої пильної потреби виїздити, а комісії нагромадили стілько виготовленого материялу, що є чим заповнити дневний порядок. Момна би підозрівати, що справді нема щирої охоти до праці. Однак хоч нема явної обструкції, всеж таки бачимо прояви захмареня парламентарного небоскльону, бачимо охоту з деяких сторій, проволікати справи поставлені на дневнім порядку.

Ще перед почином весняної сесії подав краківський «Czas» вість, що весняна сесия ради державної буде відбувати ся під знаменем порозуміння між Німцями і Чехами. Справді мимо завзятої боротьби, яка веде ся між тими найкультурнішими в Австрії народами, можна бачити всеж таки змаганє з обидвох боків до полагоди сего довголітнього міжнародного спору, а свого часу експіністер др. Кайцль доволі влучно сказав, що обидва народи розділені лише паперовою стіною, значить, що до порозуміння між ними доволі близько. Де двох бе ся, там третій користає, а так було і в радї державній, що перевагу одній або другій стороні надавало третє могутнє число стороництво парламентарне — польське Коло. Дотеперішні обставини в радї державній причиняли ся до того, що польське Коло було все тим язичком, що перекилював парламентарну важку в один або другий бік.

Великі економічні справи, інвестиції многоважного значіння для Чех і Моравії та альпейских країв, які висунуло на перший план в радї державній теперішнє правительство д-ра Кербера, інвестиції рівно хосенні для Чехів як і для Німців, зблизили завзятух сусідів і довели їх до свідомости, що сей спір між ними виходить на обопільну їх шкоду і що треба глядіти якогось порозуміння. І справді на економічнім полі зблизили ся послы обидвох народів і вже перед великоднем ді-

знало ся від них правительство, що в справах будови водних доріг і залізниць на регуляцій рік німецькі і чеські послы поступати муть згідно.

Така зміна очевидно може довести до нового зовсім уложеня парламентарних відносин, до утвореня парламентарної більшости, відмінної від дотеперішних, а польське Коло могло би при тім втратити своє верховодне становище в посольській палаті і австрійській політиці. Се мусіло занепокоїти проводирів Кола польського і вже три дні з черги веде оно кількогодінні розправи про політичне положенє і не довело ще їх до кінця. У внутрі Кола веде ся боротьба двох струй, які там останніми часами проявляли ся, одної, що змагає ся тісною злуки з Німцями, другої, що бажає перехилити важку на чеський бік, а боротьба та проявила ся і при недавнім виборі парламентарної комісії Кола, де Давид Абрагамович, прихильник союзу з Німцями, хоч від них свого часу дізнав таких обид, ледви вспів удержати ся.

Задля такого політичного положеня Коло польське хоч було все противне обструкції, намагає ся тепер робити правительству перепони, щоби удержати давній свій вплив. Так в. пр. скликана на 18. с. м. комісія залізнична не могла відбути засідання, бо польські послы усунули ся, позаяк правительство не внесло обіцяних предлог про водні дороги. Чехи сим разом також прилучили ся до Поляків, щоби приневолити правительство до внесеня обіцяних предлог. Міністер президент наслідком того переговорював з предсідателями Кола і чеського клубу і заявив, що в сім тижні невідклично внесе предлоги що-до водних доріг. Мимо того парламентарний небосклин захмарений, Коло недовірливо споглядає на зближенє Чехів і Німців і не хоче прикладати рук, щоби поскорити з парламентарною роботою.

Се становище Кола викликає знов невдоволенє полудневих Славян, котрим знов вельми на тім залежить, щоби інвестиційна предлога що-до будови альпейских залізниць ще у весняній сесії була ухвалена і задля того відгрожують ся, що евенуально будуть спилати ухвалене горівчаного податку, котрий для полудневих країв не має там великого значіння, а необхідний є передовсім для Галичини.

Хмарні, неясні і невідрадні вигляди.

Спільний бюджет монархії.

(X) Спільні міністри австро-угорської монархії покінчили минушого тижня наради над спільним бюджетом монархії на рік 1902. В тих нарадах не мали участі обидва міністри краєвої оборони і з сего висновувано здогад, що в новім бюджеті не вставлено квоти потрібної на нові канони. Здогад сей був зовсім хибний, позаяк міністри кр. оборони не мали ніколи участі в нарадах спільного міністерства і они зовсім не причастні в сій справі, позаяк краєва оборона не має артилерії. Народи спільного міністерства тривали всего два дні, а в так короткім часі не могло спільнє міністерство рішити

так важної справи, як введене нових канон, а наслідком того і значне обтяженє спільного бюджету. Досвід з новими канонами ще не покінчені, міністерство війни ще само не рішило ся на певну сторону в сій справі, отже й не могли виступати з домаганєм кредиту на ту ціль перед делегациями. В тім лежить ціла причина, для чого міністер війни відступив від свого домаганя, висловленого на вторішній делегацийній сесії, що на сей рік мусить бути в бюджеті перша рата на ті потреби. Однак се лише проволіка у видатках, які держава буде приневолена зробити супроти того, що Німеччина і Франція вже перевели нове озброєнє артилерії, а Росія та Італія недалекі викінчення. Се нехай буде доказом, що мимо нарікань на милітаризм Австро-Угорщина все отягає ся з видатками на ті цілі, скілько лише можна.

Як видатки на нові канони не обняті ще бюджетом на 1902 рік, так само імовірно не найде виразу задуманє вже помноженє контингенту рекрутів в сїм бюджеті. Ревізія військового закона, про яку міністерство війни думає, не могла бути з вільних причин переведена і предложена до парламентарної ухвали. Задля того міністерство війни не могло виступити з домаганєм помноженя контингенту рекрутів і вставленя на ту ціль певної кроти в бюджеті. Військовий бюджет на 1902 р. не принесе отже імовірно ніяких несподіванок, а обмежить ся до розпочатого вже помноженя статусу, реорганізації і нових будівель. Дятого підвисшенє бюджетової цифри буде нормальнє і буде обертати ся між вторічним підвисшенєм 4-2 а пересічним підвисшенєм остатних п'яти років 6-8 мільонів корон в звичайних видатках, отже звичайні видатки будуть загалом обчислені на 278—280 мільонів корон.

Бюджет маринарки, що вторік вносив в звичайних й надзвичайних видатках кругло 43-5 мільонів корон, дізнасть сего року підвисшеня імовірно о 3 мільони і буде обмежати ся лише до дальшого переведеня розпочатих будівель. Кошти виправи до Китаю не будуть вставлені в бюджет, лише в окремім предложеню яко додаткового кредиту, а вносять около 4—5 мільонів корон.

Цікаво буде знати, що тягар, який припадає пересічно на кожного населенця з титулу воєнних видатків, вносить денно два сотики.

Важний крок

на економічнім полі.

В справі дальшого розвою «Народної Торговлі» заміщує «Діло» ось яку надіслану статю: Відомість, що заряд «Народної Торговлі» у Львові думає в недалекім часі приступити до гуртового складу товарів у Рудні, наповняє кожного з членів радістю, що ось-то наша головна торговельна інституція розвиває ся чим раз успішнійше і обіймає чим раз ширші круги. Та з другого боку інші члени не можуть затаїти сумніву, чи той безперечний розвій Товариства іде власне в тім напрямі, як би повинен?

В році 1902. минує 20 літ від заснованя «Народної Торговлі». Ніхто не заперечить, що за той час товариство, навіть лишаячи на боці єго внутрішній розвій, віддало не малі услуги нашому загалови, заохотивши своїм приміром богато людей до торговлі і крамарства, підучивши

цілу генерацію молодих людей до ведення торговельних діл, даючи заробіток соткам Русинів зайятих в его складах і філіях. Все се так і годить ся піднести з повним признанем.

Та з другого боку не слід забувати, що товариство доси не сповнило всего того, що по думці его основателів було найважнійше і що було висловлене в самій назві «Народна Торговля». Отже треба пригадати, що по думці тих людей товариство не мало бути простою торговлею колоніальних і мішаних товарів, основою і веденою на спілковій підставі. В §. 4. уступу б) і в) статута «Народної Торговлі» читаємо: (метою товариства є) купувати, продавати і в коміс приймати всякого рода річи движимі, товари і плоди на свій або на рахунок осіб третих, і далі [уступ в)] посередничити в торгівлі товарній, виробів промислу домашнього і фабричного, плодів гірництва і сільського господарства. — Прочитавши уважно ті уступи параграфу кожний зрозумів, що той напрям, у яким доси розвивала ся «Народна Торговля», зовсім не є рівнобіжний з тим, що зазначений у статуті.

Метою основателів було зробити з «Народної Торговлі» не тільки доставника і продавця предметів консумції та домашнього ужитку. Се була тільки одна — певно важна половина діла, але менше важна від другої половини. А та друга була: стати ся підмогою кращої продукції через улекшене відбуту руских виборів і здобування для них торговельних ринків. Тільки сповнивши сю другу половину задачі може «Народна Торговля» стати ся справді народною інституцією і культурним чинником у нашій життю.

Чи роблено доси з боку заряду які проби в тім напрямі, не знаємо. Коли й роблено, то в усякім разі були вони мало енергічні, доривочні і не довели до поважніших наслідків. А тим часом обік нашої «Народної Торговлі» повстають і розвивають ся польські базари краєвих биробів, польські продукційно-торговельні спілки (молочарські, погорозничі, столярські і пивні), здобувають для себе краєві субвенції і витискають Русинів із поля заробкованя.

Засноване «Народною Торговлею» гуртового складу товарів колоніальних у Рудні означає по нашій думці дальший крок у розвою товариства в напрямі, від сеї мети. «Народна Торговля» зробити ся ще тяжшою машинною ніж була доси, підійде ще в більший мірі під шаблон тих гуртовників, яких маємо вже тисячі в Галичині, віддалить ся ще більше від того ґрунту, на яким повинно бути її головне призначення. Її адміністрація зробить ся ще більше скомплікованою і дорожшою ніж була доси, та й ризико не минуче при гуртовним купованю товарів та удержуваню їх на складі збільшить ся дуже значно, бо товариство сильнійше підлятати-ме флюктуациям великого ринку, та й у себе дома буде наражене на можливість більших страт.

Відчитуючи уважно цитовані уступи § 4. статута «Торговлі» ми уявляємо собі троха иньшу форму здійсненя мети товариства. Найбільше відповідною формою була би організація подібна до французких рільничих синдикатів (не конче така сама, механічно копіювати не треба). Синдикати, як звісно, зорганізовані так, що члени, у яких є на продаж збіжжя, масло, яйця і т. п., зголошують ся в дирекції товариства, а дирекція оповіщає що день у своїм органі сумарично, подаючи також торгову ціну. Рівночасно до неї зголошують ся ті, що хотіли би купити якісь продукти, і дирекція поручає дотичному продавцеві вислати бажане на адрес покупця. При такій організації відпадає потреба спеціальних складів, то й адміністрація дуже дешева.

Певна річ, у нас, при слабо розвиненій ініціативі, точности і солідности виробів, ся організація вимагала би деяких поправок, але все таки нам здає ся, що сею дорогою зійдемо дальше, ніж дотеперішню, і що вона однією потрібна в теперішніх важких обставинах. Нам повинно ходити не тільки о те, щоб увільнити наш варід від визиску дрібних продавців. Двадцятилітній досвід з «Народною Торговлею» показав, що при всіх зусиллях і та одна ціль досягнена в дуже мінімальних розмірах, бо обіч нашої «Народної Торговлі» ростуть собі і розвивають ся далі ті тисячі жидівських п'явок, які були давнійше. До повного їх усуненя сею до-

рогою не дійдемо ніколи. Пробуймо підложити підйому з другого боку: працювати над піднесенем і зорганізованем народної продукції. Ся праця безмірно важнійша і обіцє кращі результати. І коли статут не тільки дозволяє «Народній Торговлі», але навіть зобов'язує єї до такої праці, то було би гріхом не взяти ся до неї.

Тож відзи візьмо ся до загалу членів товариства з просьбою: хто годить ся з висловленими тут думками або має від себе дечим доповнити їх, зволить заявити се письмом на руки д-ра Ів. Франка (ул. Крижова 12), а ми на основі тих заяв предложимо відповідні внески Раді Надзвичайній «Народної Торговлі».

Львів дня 20. цвітня 1901.

І. Ф. і В. Ч.

Робоча програма весняної сесії ради державної.

Ми вже згадували про намір правительства, що оно бажає так довго держати раду державну, доки она буде позитивно працювати, отже що сесія потриває імовірно до кінця червня, так що сойми могли-б на останню свою сесію зібратися доперва у вересні. Але хоч тим способом мала би рада державна більше як два місяці часу до роботи, програма робоча не виглядає зовсім така богата, як можна би сподіватися.

Новеля про належитости (подробна розправа) займе що найменше ще вторкове засіданя. Четвер і п'ятниця буде в такому случаю призначена для розправи над *законом про реформу торговельних палат* і про *маргарину*, а середа, субота і понеділок призначена для комісій. Тим способом розправа над *заявою архикнязя Франца Фердинанда в справі подружжя* могла би розпочатися доперва 30. цвітня. Принятє протекторату над «Католицким шкільним товариством» і відомі слова архикнязя до президиї сего товариства будуть неперечно приводом вельми широкої і горячої розправи. Вправді відповідь міністра-президента д-ра Кербера в сій справі втихомирила трохи «німецьких людовців» і з того боку не грозить вже велика буча, але треба сподіватися завзятих нападств з боку соціялістів, позаяк Пернерсторфер вже записав ся до голосу. Весніми будуть так само завзято нападати при сій нагоді, так що ледвичи в дводневнім засіданю ся справа покінчить ся.

За тим слідує з черги *закон про горічаний податок*, кстрий займе кілька засідань, бо до него записало ся дуже багато бесідників, так що може протягнути ся до половини мая. Для 20. мая збирають ся *делегації* у Відні і наслідком того рада державна не буде могла відбувати частійше засідань. З великим отже трудом і обмеженем, яке мусіли би собі накладати самі послы при розправах, можна би перевести у весняній сесії *інвестиційне предложення*. На дневнім порядку поставлене ще *перше читаня державного бюджету*. Правительство певно вже освоїло ся з тою думкою, що про бюджет тепер годі навіть мріти, але позаяк бюджетова провізорія кінчить ся з кінцем червня, отже правительство буде мусіло внести на дневний порядок бодай дальшу бюджетову провізорію і неперечно буде докладати всіх заходів, щоби та провізорія була призволенна конституційною ухвалою. З усього того видно, що «das arbeitsfreudige Parlament» є в практиці вельми тяжким оператором, а до того ще й комісії наслідком помноженя їх на 48 членів (мало що не всі) поробили ся малими парламентами для себе і мусять вибирати субкомісії, наколи хочуть щось успішного вдійти.

Предлог про водні дороги має внести правительство ві вторник і буде домагати ся від країв імовірно лише 10% додатків з огляду на невідрадіє краєві фінанси.

З державної ради.

Зараз по 11. год. зачало ся засіданя відчитанем правительственного предложеня дотично означеня високости квоти. Відтак відчитано внесеня та інтерпеляції. Між иньшим находить ся

сам внесенє Шенерерянців, визнаюче правительство, аби предложило закон, що вводить німецький язык яко державний і язык для зносин в парламенті і війську. Заведенє державного языка в Австрії має бути так само законом забезпечене, як се зроблено на Угорщині з угорским языком. Сей закон має відносити ся до всіх коронних країв, з виїмком Дальмації, Галичини і Буковини. Під формальним зглядом внескодавці жадають, аби внесенє відослано до окремої комісії для державного языка зложеної з 48 членів. Дальше находить ся внесенє Шенерера, на виданє закаузу іміграції заграничних жидів до Австрії і внесенє Біка, Колішера і Саліги за будову каналу Львів-Броди, зглядно Броди-Судова Вишня. Інтерпеляцію пос. Барвіньского в сиваї руских сьвят у війську ми подали вчера в повній основі.

Відтак пос. *Фелькль* напав дуже остро на антисемітів з причини їх інтерпеляції против судив в Ст. Пельтен. Бесідник п'ятнує інтерпеляцію як безстыдний напад на цілий судейський стан і запитує президента палати, чи він приклонний постарати ся у міністра судівництва, щоби відпер єї закиди против судейского стану. Президент прирікає.

Шенерерянець Чан повідомив, що посла Вольфа, який перед кількома днями хотів промовляти на загальних зборах, повідомив заступник правительства, що коли Вольф стане говорити про архикнязя Франца Фердинанда, его арештують під закидом обиди мавстату. Бесідник протестує против такого поступованя і взиває президента, щоби склонив президента кабінету до виясненя. Гр. Фетер відповідає, що би пос. Чан виїс до Кербера письменно інтерпеляцію. Шенерерянці протестують крикливо.

Пос. Малік жалує ся на безчинність петиційної комісії. Ставить внесенє, щоби палата визвала презеса зложити свій уряд і вибрала кого иньшого, що сумлінно буде сповнював свої обовязки. Президент заявляє, що не піддасть сего внесеня під голосованє.

Пос. Заворжа говорить по чеськи мимо кількарэзових ушміньєв президента, доки сей ему не відобрав голосу, серед протестів чеських радикалів.

Пос. Вольмаєр полемізує з Фелькльом і боронить своєї інтерпеляції що-до судив в Ст. Пельтен. Приходить до дуже бурливої сцени між народною, німецькою партією, а антисемітами, посипала ся лайка і прізвища, а загальний крик заглушив бесідника.

По успокоєнню промовляв *пос. Фресль* по чеськи аж до відобраня голосу.

Опісля перейшла палата о год. 3/4 з дневного порядку до подрібної дискусії над *законом про належитости*. Перший промовляє *пос. Гейсонтра*, відтак *Шехінгер* про і *Шікер* почім замкнено дискусію і вибрано генеральних бесідників.

Коло год. 6. попол. генеральний бесідник *Вагнер* зачав говорити за законом, а відтак против неї говорив через цілу годину *пос. Бельски*. В результаті ухвалено три перші параграфи без зміни і замкнено на сім дискусію.

Міністер краввої оборони *Вельзерсгайм* відповів на ряд інтерпеляцій, а відтак так само міністер скарбу *Каль*.

Вкінци звернено ся до президента з деякими запитами. Між иньшими *кс. Трайнсфельс* жалував ся, що передрукованє сконфіскованих статей в формі інтерпеляцій служить для обходженя закона. Бесідник запитує президента, як довго має намір терпіти нечувані обиди на католицку церкву, яких допускають ся Шенерерянці. Повстає великий крик між Шенерерянцями. *Франко Штайн* зриває ся до відповіді і зачинає говорити про принятє патронату над Schulverein-ом архикнязем Францом Фердинандом, вказує на видаленє Єзуїтів з Португалії і атакує завзято духовний стан. Віцепрезидент Зачек упоминає бесідника кілька разів, відтак відбирає ему голос серед пристрасних протестів і криків Шенерерянців. Промовляють ще *Гоффер*, *Бергер* і знов *Штайн*, який протестує проти прозиваня его патріотом. Вкінци президент замикає засіданя і слідує назначє на нині.

З ПОЛІТИЧНОГО ПОЛЯ.

Як N. W. Abendblatt доносить, правитель-ство внесе *каналове предложение* в п'ятницю до палати послів. З парламенту доносять, що президент міністрів відбув вчора з провідниками лівнич конференцію в справі *дальшої програми* парламентарної праці. З комісії зібрала ся вчора *зелізнична* в присутності міністра залізнич Вітека для дальшого веденя дискусії над другим полученем з Триестом. Слідуюче засіданє в четвер рано. В *рільничій комісії* вчора пос. Повше здав справу з правительственного пред-ложения в справі утвореня заводових рільничих корпорацій. Референт предложив прийняти сего проєкту за підставу подрібної дискусії. Слідуюче засіданє нині перед полуднем. *Комісії про-мислова і прасова* відбули вчора також засіданє.

З *Шангаю* доносять льондоські дневники, що держави жадають від Китаю відшкодованя в загальній сумі 450 мільонів таєлів. Держави хотять собі придбати нові капітали для збільшеня флот, а Англії потрібні гроші для полатаня фінансів, підтятих великими видатками на африканську війну. Розпочинаючи війну, англійське правительство не припускало, що війна буде так довго тревати і що она вичерпає фінансові сили Англії. Правительство гадало також, що кошти війни стягне з забраних Буррам територій. Тимчасом кінця війни не можна навіть предвидіти і замість стягати вже контрибуцію на покритє дотеперішних видатків, правитель-ство мусить старати ся о нові кредити. Не може також бути бесідж о тім, аби Англія коли небудь стягнула собі кошти війни з Бурів, бо їх край так знищений, що не лише не дасть ніякої контрибуції, але ще буде, потребувати державної помочи, аби піднести ся з руїни. Англія мусить думати о тім, аби гроші потрібні на дальше веденє війни і на покритє пороблен-них вже воєнних видатків видушити з самої Англії. Дефіцит в бюджеті викликаний війною вносить 55 мільонів фунтів штерлінгів; війна коштувала доси 153 мільонів фунтів.

З *Трансвалю* доносять льондоські днев-ники, що до Стандестови прибула жінка Боти, вертаючи з других відвідин свого мужа. Мають велику надію, що їй удасть ся спонукати бур-ского вождя до заключеня мира. Звідтам удає ся пані Бота до Кітшенера, щоби йому закому-нікувати результат своєї подорожи. Бури поя-вляють ся тепер всюда в малих відділах і в кількох місцях прийшло з ними до оружної борби. З гір коло Мидельбурга дають різні огневі сигнали і виставили також геліографіч-ний апарат. Часто переходять через шлях заліз-ничий, але панцирні поїзди, патрулюючи безна-станно по шляху не дають їм зривати шин.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В четвер: гр.-кат. Василян іспов.; рим.-кат. Марка ев.; В п'ятницю: гр.-кат. Артемона рим.-кат. Клета.

— **В справі реколекцій,** устроюваних для львів-ської інтелігенції, одержуємо від одного зі свят-ских Русинів таке письмо: «Від кількох літ устроє товариство святаго Павла у Львові реколекції, з окрема для панів і панів. Труду проповіданя підняли ся з щирим пожертвоуванем оо. Василян, а одинокою їх нагородою було поважне число слухачів. На великий жаль під-нести мусимо, що в сім році з невідомих нам причин реколекції для мушчин не відбули ся. Ми, святські Русини, заняті головню по борах, раділи, що хоть раз в році почуємо слово Боже та спільно приступимо до причастия, та наші надії в тім році не оправдали ся. Через те може й не один з нас де відбув сповіди так, якби она була вийшла по вислуханю реколекцій. Підно-симо сю справу не тому, щоби нею кому небудь докоряти, лише яко горяче бажанє широкого кружка святских Русинів, а вьсьмо певні, що оно в слідуючих роках найде послух в компетентних сферах. При тій нагоді позволим собі зробити дві уваги в справі реколекцій для панів. Перша, що реколекції, заповіджені на годину четверту, починали ся в сім році небавом перед годиною п'ятою. Річ певна, що тут найбільше завинила неточність наших панів, однак ми пересвідчені, що колиб було оповіщено, що реколекції начнуть ся рівно о год. 4-тій, то й наші до точности не-привичайні пані прибули би на час. Друга увага, що сі реколекції тревали за довго, бо кінчили ся около пів до осьмої вечером. Не треба забу-вати, що наші пані — се матери і господині

дому, що тригодинного часу денно не в силі жертвувати на реколекції без занедбаня своїх домових обовязків. Довго тревачучі, хотьби й як гарні і приступні реколекції мучать крім того ум, так що найбільше бистрый чоловік не в силі їх вислухати до кінця з відповідною увагою. На довге пробуванє в церкві не дозволяє паням та-кож невевна, часто холодна, передвеликодна пора. По нашій гадці, одна година проповіди держана через кілька днів повинна кінчити реколекції. Піддаємо сі гадки під роз агу оо. Василян в інтересі самих реколекцій».

— **З тов. взаімн. обезпечень «Дністер».** Всіх членів Товариства взаімних обезпечень і вза-імного кредиту «Дністер» повідомляємо, що пе-чатанє справозданє за рік адміністраційний 1900 вже розсилає ся. Хто справозданя того не ді-стане, а рад би єго мати, зволить повідомити нас о тім карткою, а члени місцеві зволять лично потрудити ся до нашої канцелярії. — *Дирекція.*

— **З руского Товариства педагогічного.** Засі-данє виділу відбудєть в суботу дня 27. цвѣтня с. р. о 6. годині де звичайно.

— **Засіданє Старшини «Сокола»** відбудє ся в четвер дня 25. цвѣтня о 8. год. вечером в льо-калі товариства ул. Підвалє ч. 7.

— **Іспити на учительні жіночих робіт** перед комісією екзамінаційною в Соколі розпічнуть ся дня 24. мая 1901. Кандидатки, що хотять піддати ся тому іспитови, мають вносити пода-ня до Дирекції ц. к. семінарії учительської най-пізніше до 12. мая 1902. До поданя треба до-лучити метрику хрещеня на доказ скінченого 18. року житя, свідочтво моральности, свідоч-тво здоровля, виставленє лікарем повітовим і посліднє свідочтво шкільнє.

— **Ордери міста Львова.** Замість дотеперішних почесних дивльонів міста Львова мають нада-вати ся в найбільшій будучности медалі гоно-рові. Тая справа була недавно предметом нарад «комісії медалевої», на котрій прийнято арти-стичний начерк медалю виготовлений артистом-різьбарем Юл. Марковским. Принятій комісією медалє представляє «Леополію», т. є. жєнщину о ідеальних формах на підвищено в стоячій позі і тримаючу в правій руці піднесений у гору лавровий вінець. На дальшій пляні видіють за-черки міста Львова. По правій стороні «Леопо-лі» видіє лєв держачи в лапах щит з гербами Львова. Наоколо горішньої часті медалю помі-щено напись: «Добре заслуженому» (по польски), а на відворотній стороні буде вибита дата па-даня почесного горожаньства і імя та прізвище наділеного.

— **«Мертві перли».** Справа дефравдації в бан-ку «Ріі Montis» є все темою живо обговорюва-ною у Львові. Початок сеї сумної історії припа-дає на рік 1892. Кс. Мардиросев ч коли обни-мав посаду директора банку, май як найліпшу волю посвятити ся для добра товариства. Од-нак був за добрий при оцінюваню заставів. На самім вступі оцінив він «мертві перли» (перли, які стратили блєск) за високо, бо не знав, що «мертві перли» свого первісного блєску ніколи не одержуть. Вість про се розійшла ся поміж жидами і в кількох днях таких перел кс. Мар-диросевич мав цілу скриню. Коли прийшло до ліцитації сих заставів, банк втратив 10.000 зр. Винювик кс. Мардиросевич мав намір покрити сі страти постененно, але тимчасом попадав в ще більні ошибки. Нещасні спекуляції в Східни-ци, Бориславі і т. д. скінчили ся катастрофою.

— **Стрейк професорів в Бродях.** В виділовій школі жіночій в IV і V кл. уділяло науку кіль-кох гімназійальних професорів. Винагорода, яку призначено їм за науку, видала ся їм малою. Они внесли поданє до шкільної власти о підвишенє ремунерації, а в противнім разі загрозили стрей-ком. Жаданю їх відмовлено задля браку фон-дів, а науку по них обняли місцеві учительки.

— **З Устрик долішних** доносять, що з тамо-шого почтового уряду украдено 1600 кор. Дру-гого дня підкинув злодій 1200 корон до почто-вої скринки, а решту 400 корон задержав собі. При переводженю слідства виказало ся, що там є ціла банда, котра відліплювала марки з ли-стів, і длятого сотки листів не доходили до міс-ця призначеня.

— **Жидівські обманьства.** В Станиславові роз-почав ся вчора процес проти Макса Бібрінга, секретаря кагалу, о надуживанє своєї власти. Бібрінга обжаловує прокураторія о видаванє фальшивих метрик до обманьств при асенте-рунках, при одіичуваню спадків, при розводах і т. д. За фальшиві метрики і свідочтва Бі-брінг поберав враз більші грошеві квоти, з чо-го зложив масток около 140.000 корон.

— **Новий театр «Varietes» у Львові.** Власти-тель львівского «Colloseum» п. Торн одержав привіл вибудувати малий театр «Varietes» на подвірю французского готелю. Пляни будови за-твердило вже місцеке бюро будівничє, а будова розпічє ся небавом. Кошти будови покриває спілька капіталістів.

— **Конгрєс монархів.** «Birmingham Post» до-носить, що цар має намір запросити всіх мо-

нархів європейских на з'їзд до Копєнгаги, де мало би ся обговорити найважніші справи між-народної політики.

— **В Празі** екликали чєскі студенти віче на 21. с. м. в цілі висказаня симпатії стрейкую-чим студентам в Росії. Однак поліція заборони-ла устроїти віче.

— **Процєс Гільзнєра.** З Відня доносять під ни-йшню датою: Касаційна роззирава в процесі Леопольда Гільзнєра розпочала ся вчєра. Як звісно, дня 14. листопада м. р. трибунал в Піску засудив Гільзнєра на кару смерті через повіше-нє Оборонєць Гільзнєра, др. Авдрєйчєка, виєс за-жалєнє неважности мотивуючи єго тим, що три-бунал в Піску відкинув був вєнесєне оборони в справі засягненя опінії медичного факультета, чи головний свідок Пєшак міг так далеко ба-чити, як він зізнав. Крім сєго мотиву др. Ав-дрєйчєка навів в відклику ще кілька иньших і домагав ся, аби місце, де Клімівну замордова-но, оглянули присяжні судії та домагав ся вєне-сеня першого вироку, виданого в Піску. — При касаційній розправі промовляв др. Авдрєйчєка, а по їм заступник генєрального прокуратора, рад-ник двору Льорєнц і домагав ся, аби відкинено зажалєнє неважности, бо в мотивах наведєних в відклику він не видить нарушеня закона. По короткій репліці оборонця замкнено засіданє.

Нині оголошено засуд: трибунал відкинув зажалєнє неважности і затвердив вирок смерті.

— **Неудалий замах.** «Кієвлянин» доносить, що в Кронштаді 9. с. м. на попа Івана Крон-штадєского, кинув ся перед церквою якийсь му-щина. Стало ся саме тоді, як Кронштадєский по богослужєню від'їздив до дому. Недалєко стоя-чий брат церковний відтрусив напасника, але одержав кілька тяжких ран і повалив ся на зе-млю. Кронштадєский сів тимчасом до повозу, а коли напасник кинув ся в другє на него, при-сутні спіймали єго і звязали. Незнакомий при-знав ся в циркулі, що він називає ся Іван По-вальчук і походить з Австрії.

— **Ц. к. Дирекція залізниць державних у Львові** оповіщує:

Експедиція дрібних посилок поспішних і звичайних через сторони. В цілі упрощєня маніпу-ляції при надаваню дрібних посилок в руху локальним ц. к. австр. залізниць держ. в Гали-чині і Буковині, запроваджує ся з днем 1. мая 1901 на пробу: експедицію дрібних посилок по-спішних і звичайних через сторони, котра на-тім полягає, що: 1) важєне посилок, 2) окартко-ване тихже, 3) обчисленє належитостий перево-зових і побічних, 4) зладженє документів ра-хункових т. зв. картоване посилок поспішних і звичайних буде повірене після узнаня тим фір-мам, котрі ввєсуть відповіднє поданє до прина-лежної ц. к. Дирекції залізниць держ., або до ц. к. Управи руху в Чернівцях.

Приниси, котрі мають бути приміновані при полагодженю повнєших чинностей як та-кож відповіднє поучєнє і услєвля, під якими уді-ляє ся дозволу на таку експедицію, в заміщені в «поясєнню», котрє видають стації *безплатно*. Друки потрібні до окарткованя і картованя дрі-бних посилок, дістануть фірми в міру дійсної потреби, безплатно в стацях.

Близких поясєнє в тій справі уділяють всі стації залізниць державних в Галичині і на Бу-ковині, Краків, Львів, Станиславів, Чернівці, ц. к. Дирекція залізниць державних в Кракові, Льво-ві, Станиславові і ц. к. Управи руху в Чернівцях.

— **Дрібні вісти.** У Львові померла Марія Бу-рачиньска, одностїтна донєчка п. Єраста Б., аспі-стєнта при Дирекції лісів і домен державних. — Конєєкрація лат. єпископа-суфрагана кс. Каро-ля Фішєра відбудє ся в Перемишлі дня 19. мая с. р. — Бурмістром м. Ходорова вибрано п. Во-лодислава Лужиньского, ємер. начальника та-мошної залізничої стації. — Карна розправа против Фєлікса Тумєна, б. директора філії «Unio Catholica», відбудє ся в червні с. р. — «Tygod-ник podolski», який перед трєма місяцями поч-ав виходити в Тернополі, оголосив, що пере-стає виходити задля малого числа передплат-ників. — В Бруксєлі поліція увязнила сімох фальшивників грошей, а межє ними кількох анархістів. — Француска академія в Парижі іменувала своїм членом критика Еміля Фожє.

Колісанька.

Над коліскою в ночи
Сидить мати, співучи:
— Ой дитятчко мое.
Най ти доля зацвєте,
І не знати меш
Скільки стонів, слєз
З грудий моїх вийшло,
Скільки муки я
Перетерпіла,
Нім ти в люди вийшло.

Як великий виростєш
Так тоді і не спімнеш,
Що ти був колісь малий
І дурнєнький і слабкий.

А мамку твою
Може під землю
Зложать в домовині,
На ній поросте
Зілячко густе
Фіалочки сині.

Ой рости-ж, хоть не мені, —
На пожиток вітчизні
Та на користь всім людям
Та на славу всім братям.

А вона тебе
До груди прийме
Мати-Україна
І дасть їстоньки
І любитоньки
Ме як мати сина.

Телеграми.

Будапешт, 24. цвітня. Вчора відбула ся торжественна інсталяція нового коронного стоража Белі Шехенього і перевезене угорскої ко-

рони разом з королівськими інсигніями до королівського замку.

Будапешт, 24. цвітня. Прибули сюди вундцій Таліяні і новоіменовані кардинали: праский архієпископ Скрбенский і краківский єпископ Пузина, щоби доповнити торжественного акту вложеня кардинальских біретів.

Відень, 24. цвітня. На вчерашнім засіданню првійшло до бурливої сцени між послами Вольмавром і Фелькльом. Фелькль післав Вольмаєрови секундантів, а він заявив, що нині дасть відповідь.

Петербург, 24. цвітня. Французский міністер заграничних справ Делькас відвідав вчора гр. Лямбедорфа, який его відтак ревізитував.

Венеція, 24. цвітня. Тутешні днівники доносять, що презес французского кабінету Вальдек-Русо, який тепер перебуває в Ніцеї, зробить прогульку також до Дальмації.

Новий Йорк, 24. цвітня. New York Herald доносить з Пекіна, що послы Англії, Франції, Сполучених Держав, Голяндії, Бельгії і Італії на послідній конференції рішили жадати від

китайских повномочників ще дальшого покараня смертию чотирох китайских висших достойників і банції для 80 других урядників.

COLOSSEUM Ernesta Thorna,

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонішна.

Програма від 16. до 30. цвітня 1901.

При співучасті військової музики 80 п. п.

1. Увертура. 2. Bangaro i Miss Lakara, яваньскі ігрища. 3. Les Henry, танцери. 4. A-Bo-Kou, жонглерска сцена. 5. Georg i Gutti Edler, альпейска сцена. 6. Кльовн Zertko зі своїми 15-ма акробатичними псами. — 10 минут павзи. — 7. Орхестра. 8. The Gilbals, надвоздушний акт. 9. Fritz Sarotti, субретка. 10. Nadrage, черевобесідник. — Павза. — II. Орхестра. 12. Castell de Vere, кольоратурова сьпівачка. 13. Трупа Fjord, лижварі на штучнім леді; справдішна совганка на сцені. 14. Pawelo Compagnie, 16 осіб, найліпша в сьвітї пантоміна.

Що дня велике представленє. В неділю і сьвята два представленя. Що пятниці High Life представленє. Білети вчаснійше можна замовляти і набути в конторі Пльона, при ул. Кароля Людвика у Львові.

Адвокат

др. Федак

переніс свою канцелярию на

ул. Сикстуску ч. 48.

10-12

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім >Просьвіти<).

одинокє руске товариство асекураційне, обезпечас будинки і всі предмети движимі против огневих шкід.

>Дністер< припоручили Преосвящ. Ординарияти Всєч. Духовенству і вірним всіх трех Епархій.

Фонди гваранційні >Дністра< з днем 31. грудня 1900.

Фонд резервовий	311.540 кор. 11 сот.	} разом 620.406 кор. 65 сот.
Резерва премій	171.942 „ — „	
Резерва спеціальна	6.000 „ — „	
Фонд емеритальний	80.924 „ 54 „	

Тарифи >Дністра< умірковані. Надвизка річна розділяє ся між членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту в премії.

>Дністер< виплатив до 31. грудня 1900. відшкодовань 2,120.834 кор. Шноди ліквідують ся безпроблемно в присутності Делегата і 2 членів.

Поліси >Дністра< приймають при позичках гіпотечних: Банк кравий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Сятині, Городенці, Тереховлі, Заліщцях, Городку і Богородчанях.

НА ЖИТЕ треба обезпечитись тільки через >Дністер< в Товаристві взаїмн. обезпеч. в Кракові; з таких обезпечень через >Дністер< иде часть провізії на рускі публичні добродійні цілі; поліси і квіти видає Краківске Товариство рускі.

>Дністер< пошукує спосібних агентів, особливо селян господарів в окрестностях, де ще нема близько агенцій >Дністра<. Агенти заробили вже 274.964 кор. провізії.

Зголошеня о агенції треба вносити до Дирекції у Львові.

Селяне! убігайте ся тільки о агенції >Дністра<

Від огню обезпечайте ся тільки в >Дністрі<.

На житє обезпечайте ся тільки через >Дністер<.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

За певну і добру льокацію поручаємо

- 4 1/2% листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні коронові
- 5% листи гіпотечні преміовані
- 4% листи товариства кредитового земского
- 4 1/2% листи Банку краєвого
- 5% облігації Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% облігації пропінацийні

і всілякі ренти державні
Ті папери продаємо і купуємо по найточнійшій курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходять о годині				відходять о годині			
	6:10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня		6:25	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава		
	6:20	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова		6:30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний		
	6:46	з Брухович, шод. від 13. мая до 16. вер. в.		6:43	дв. Підзамче		
	7:45	з Янова		6:25	до Станиславова, Підвисокого, Потутор		
	7:40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		8:30	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа		
	8:00	на дв. головний		2:55	8:40		
	8:05	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия		9:00	до Сколього, до Лавочного (1. апр. до 15. вер.		
	8:15	з Сокаля, Рави рускої		9:15	до Янова		
1:35	8:50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.		9:25	до Підволочиск, Бродів, Гусятинна дв. Підз.		
	11:45	з Ябослава і Любачова		9:42	дв. гол.		
	11:55	зі Станиславова (Керемезе, Потутор)		9:55	до Чернівців, Станиславова		
	12:55	з Янова		10:20	до Сокаля, Белзця, Рави рускої і Любачова		
	1:15	зі Сколього, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.		1:25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і сьвята		
	3:14	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.		2:15	до Брухович від 13. мая до 15. вересня в неділі і сьвята		
2:20	5:17	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.		3:05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.		
2:35	5:40	на дв. голов.		3:15	до Янова щоденно від 13. мая до 16. вер.		
	5:45	з Кракова		3:26	до Брухович шод. від 1. мая до 16. вер.		
1:45	5:55	з Чернівців, Іцкан		3:30	до Рашева, Хирова, Любачова		
	6:00	з Сокаля, Белзця і Любачова					
НІЧ							
	7:24	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.)					
	8:28	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)					
	8:50	з Брухович від 13. мая до 16. вересня шод.		12:40	6:30 до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)		
	9:23	з Янова щоденно від 1. мая до 15. вер.			6:50 до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша		
					7:10 до Тернополя дворець головний		
					7:33 дворець Підзамче		
	9:45	з Кракова (Відня, Берлина), Ясла, Розвадова			7:25 до Сокаля і Рави рускої		
2:40					7:48 до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і сьв.)		
2:31					9:12 до Янова від 1. мая до 15. вересня		
12:20	10:00	з Чернівців, Букарешту, Гусятинна, Потутор			10:40 до Чернівців і Іцкан		
	10:15	з Лавочного (Пешту) Хирова			10:50 до Кракова, Відня, Варшави		
	10:12	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.			11:00 до Підволочиск, Бродів дв. голов. й		
	10:30	на дв. голов.			11:25 дв. Підз.		
	12:05	зі Стрия, зі Сколього від 1. мая до 30. вер.			4:15 до Кракова, Відня, Берлина, Самбора		
	3:12	з Підволочиск на дворець Підзамче			4:45 до Брухович від 13. мая до 17. вер. шод.		
	3:35	на дворець головний					

ЗМІТІА: Гога нічна числять ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейский рівнить ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівского. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Краєвських ч. 5) уділяє поясень в справах авіаційних, продає білети всякого рода і розкладівзді.